

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Statuta prouincialia et synodalia ecclesie Colonie[n]sis (Köln)

Colonie, 29. IX. 1492

Jte[m] q[uod] clerici inordinati no[n] admittant[ur] ad tractatus
capitulares.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30901

Statuta

edicationis suaz pmulgamus. Ad statuta ad psonas feminaz siue ecclesiaru seculariu siue monasterioꝝ cu oī suo vigore durimus extendendū. Nolum⁹ tñ pmissa que q̄ a veditate vinor si qua a beneficijs suis seu aliūde pter negociatōis cāz deriuata fuerint. dūmō h siue dolo nec in fraudē pntis statuti fecerint modis hactenus cōsuetis et decentib⁹ phibere.

De clericis secularibus et religiosi rōsuraz et coronā debitā in capite deferant.

Lex statuimus vt q̄libet clericus siue secularis siue religiosus cuiuscūq; dignitatis cōditōis aut status existat habere rōsurā et coronā in capite suo ordinis q̄ statui cōgrūentes maxie deferēdo quotidie coronā in capite q̄ fm sui ordinis et status decētiaz detecta appareat siue fraude in capite nō abraho seu cū forpice sup pedinē detōso vel decurtato nisi infirmitas vel q̄ scholaris in scolis est. vel alia eū legitima cā excuset. Alioquin beneficia hñtes aut in sacris exñtes q̄ talē coronā iurē pdictū modū deinceps assidue nō portauerint. monitōe xv. dieꝝ pmissa interdicti salūz ab ingressu ecclesie quaz in his scriptis in ipos exnūc ferim⁹ se nouerit incururos. Do dīficatōne ho lōgitudis et breuitas. crīnū. salua corōe decētia fm mo^m pdictū ipis ad q̄s ipoz clericorū correctio p̄tinet cōmittim⁹ in hrute sancte obedientie inūgentes eisdē vt q̄libz put ad eū p̄tinet suos suditos correctōne debita ad portādū et habendū tonsurā debitā non negligat coercere. Ne si ipi circa h inuētū fuerint negligētes oporteat nos ipozum delictā corrigere et punire.

De clericis vestib⁹ hūgularis vel p̄tias aut alias eoz statui p̄ijs nō vtātur.

Lex cū felicis recordatiōis cle. papa. v. sub certis penis statuerit ne aliqs clericus hūgularis vel p̄tias publice veste

Henrici. rrrij.

vtat nisi rationabilis causa subat hūmōi penas in ipa cōstitutiōe clemētina q̄ ē de vita et honestate clericoz et incipit. Qm̄ q̄ abiectis. cōtētas auctoritate p̄ntis statuti in oēs et singulos clericos nre ciuitatis et diocef. vestes scacatas oīno virides aut oīno glaucas. aut oīo rubeas. aut in lateribus scissas. aut nodatas publice desup sine causa rōnabili portātes monitione vni⁹ mēsis p̄missa vt talib⁹ vestib⁹ de cetero nō vtātur decernim⁹ extendendas. volētes et statuentes vt post hui⁹ mēsis terminū. tales vestibus talib⁹ publice de cetero vtēt. res penas hūmōi incidāt ipō facto. Expedit enī vt ipos pena illis comites h̄s facimus par. comūnat et coequat.

De clericis inordinati nō admittātur ad tractatus capitulares.

Lex licz canō felicis recordatiōis cle. pape. v. et de era. et qua. or. prefati q̄ incipit. vt hi. inter cetera statuerit vt nullus in ecclesijs cathedralibus collegiatis vel regularib⁹ vocē in capitulo habeat etiā si hoc sibi ab alijs libere concedat. nisi saltē in subdiaconatus ordie fuerit cōstitut⁹. nō obstantib⁹ q̄busuis consuetudinibus seu statutis. quia nōnulli clerici in sacris nō existentes. nō obstante prohibitione canonis antedicti. de facto tractatibus capitularib⁹ et si vox eorum de iure nō valeat. cū alijs vocē habentib⁹. p̄tinaciter se ingerūt et imiscēt. Nos volētes pdicti canōis intētiōne p̄nti statuto inuari. Statuim⁹ ne aliqs canonicus aut clericus in sacris nō existens capitularibus se imisceat tractatibus quōq; mō nisi ad hoc expresse p̄ suum decanū et capitulū inuiter. p̄ quā tñ inuitatiōne nō credat se vocē in capitulo habiturū. Intētiōnis etiā nre nō existit qui ad suscipiendū disciplināre correctionē venire ad vocationē sui superioris vel ad signū campanę fm cōsuetudinem sue ecclesie seu monasterij p̄stinā.

F ij.

nō eo minus teneatur ep̄ibus debitis et
cōsuetis. q̄ disciplinari correctione com-
plera vltro exeat et recedat nisi vt dictū
est remaneat unitat̄ p̄mittendo eos li-
bere et pacifice q̄ voces in capitulo ha-
buerint negocia capitularia disponē et
tractare. in cōtrariū faciētes ex cōdicatio-
nis suāz quā in his scriptis ferim⁹ mo-
nitiōe xv. dierū p̄missa promulgamus.

De mō celebrādi p̄mā missaz postq̄ alii-
quis in sacerdotē fuerit promotus

Tez cū quosdā clericos auaricie impet-
lat adeo cecitas vt dū ad sacrū sacerdo-
tij ordinē p̄mouent in quo ob ip̄i ordi-
nis dignitatē ab oī nedū malo. vtz etiā
ab oī specie mali. prorsus deberēt p̄ cete-
ris abstinere in q̄busdā modis inhone-
stis et illicitis. statūq̄ eoz oīo nō decētib⁹
lucrū extorquendo alios aīcedūt. Plu-
res enī missas q̄s p̄mas missas vocāt in
diuersis locis publice celebrāt oib⁹ q̄s
p̄nt nō solū p̄ seipos aut p̄ suos familia-
res. verū p̄ q̄sdā mulieres p̄cones in pla-
teis et in locis publicis vbi p̄plis cōue-
nire cōsuevit q̄ h̄mōi missas celebrāe in-
tendūt p̄conzantes et p̄clamātes non
sine scādalo et verecūdia puocatis Nos
ro de cetero oīno fieri p̄hibem⁹. statuen-
tes ne aliq̄s sacerdos de nouo p̄motus
et de cetero p̄mouēd⁹ aliq̄ p̄mā missaz
cāter seu celebret sub titulo p̄me misse
nisi dūtaxat vnā quā etiā nō celebrabit
alibi q̄ in ecclesia in q̄ b̄nificiat⁹ est vel
si religiosi fuerit in monasterio suo. Nō
beneficiatus nō in ecclesia prochiai sui
domicilij vel originis nec vt p̄missum ē
p̄conzatiōes seu p̄clamations in loc-
et in plateis publicis vbi p̄plis transire
seu cōuenire cōsuevit fieri p̄ se vel p̄ al-
ios p̄curabit. imo exclusa oī fraude h̄
fieri nō p̄mitter. p̄riū faciētes ex cōdicatio-
nis suāz auctōritate presentis statu-
ti incurrāt ip̄o facto:

De locis insignibus diocef̄ Colōn. vbi
cause ecclesiastice tractari p̄nt et debēt.

Te cū felicis recordatiōis bo-
nifatus papa viij. inter cetera
statuerit ne cause aplice alibi

q̄ in locis insignibus audiant. Et non
nulli nre ciuitatis et diocef̄ hoīes au-
ctōritate l̄rariū sedis aplice aliq̄s ad di-
uersa loca reputātes ea loca cē insignia
citari p̄curāt ip̄is citatis ecōtra asserē-
tib⁹ loca talia nō debēt p̄ insignib⁹ repu-
tari et int̄ litigantes sept⁹ dubio sic ex-
orto cōtingit ip̄as p̄tes vexari laborib⁹
graub⁹ et expēsis. Nos hoc dubiū au-
ctōritate p̄ntis statuti p̄t q̄erey litigā-
riū tollere intendētes ciuitatē n̄raz Lo-
lōn. Bunnēn Sāctis Susstū ac tūcū
loca fore insignia et cē talia vbi cause ar-
postolice tractari de iure poterūt et ea
p̄ locis haberi debere insignib⁹. cetera
nō loca nre diocef̄ p̄ter quāq̄ loca p̄di-
cta fore min⁹ insignia et talia vbi cause
aplice tractari de iure nō poterūt decla-
ramus. In quoz oīm testimoniū et ro-
boris firmitatē sigillū n̄m vna cum sig-
gillo capli n̄ri presentib⁹ est appensum
Datū āno d̄ni. M. ccc. xxi. in crastino be-
ati remigij cōfessous.

Moderatio statutorū provincialiū eccle-
sie Colōn auctōritate aplice facta p̄ v̄n̄z
henricū archiep̄m p̄dictū quo ad ciues
et ciuitatem Coloniensem.

In noīe d̄ni Amē. Henricus dei
grā scē Colōn ecclie archiep̄s
sacri ip̄erij p̄ italiā archicācellar-
rius. Dilectis in christo p̄positis et ar-
chidiaconis abbatib⁹ decanis priorib⁹
et p̄latis ecclesiaz rectorib⁹ n̄rariū ciui-
tatis et diocef̄ ac alijs n̄ris subditis vt
numeris salutē in d̄no sempiternā. Nu-
per litteras digna dei p̄uidētia sancti-
simi in christo p̄ris et d̄ni d̄ni Johis pa-
pe. xxiij. sacrosancte romāe ac vniuer-
salis ecclie s̄mī p̄ntificis nob̄ directas
recepim⁹ in h̄ x̄ba. Johes ep̄s seru⁹ ser-
uoz dei ven. f̄ri archiep̄o Colōn. salde
aplicā ben. Significauerūt nob̄ dilecti